

RTU studiju kurss "Procesu vadības metodes"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0567
Nosaukums	Procesu vadības metodes
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Anita Straujuma - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Jānis Mazais - Doktors, Vieslektors Laila Keisele - Docētājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Procesu vadība ietver jautājumus par vadības un atbalsta procesiem, ražošanas un biznesa procesu pilnveidi organizācijā, procesa izpratni, monitoringu, nepārtrauktu procesu pilnveidi. Kurss ir veidots tā, lai parādītu likumsakarības starp uzņēmuma ārējiem un iekšējiem procesiem un to efektīvas vadības ietekmi uz uzņēmuma pelņas rādītājiem. Metožu lietojumā galvenais uzsvars ir uz klienta vērtību izziņāšanu un zudumu samazināšanu vai pilnīgu izslēgšanu procesa izpildes gaitā. Kurss sevī ietver teorētisko zināšanu apguvi par procesu vadības metodēm un to lietošanas principiem, kā arī šo metožu integrācijas iespējas uzņēmējdarbības konkurētspējas nodrošināšanas apstākļos. Kurss ietver aprēķinu veikšanu ietekmes uz uzņēmējdarbību novērtējumā. Tiek aplūkoti procesu vadības un pilnveides pamatprincipi, filozofija, dažādas metodes un instrumenti. Lai nodrošinātu veiksmīgu studiju rezultātu sasniegšanu, vienlaicīgi ar teorētiskajām zināšanām tiek pilnveidotas praktiskās iemaņas, strādājot grupās pie procesa uzlabojuma projekta, praktiski apgūstot visas procesa optimizācijas stadijas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	<ul style="list-style-type: none"> •attīstīt prasmi analizēt organizāciju pilnveides iespējas un sniegt priekšlikumus pilnveides virzieniem; •veidot izpratni par procesu izstrādes, pilnveides un monitoringa pamatprincipiem un ierobežojumiem; •attīstīt spēju veikt klientu un piegādātāju vajadzību un ieguldījumu analīzi, resursu un rīcību izpēti, procesu kvalitātes, drošības un ilgtspējas novērtējumā; •attīstīt prasmi noteikt procesu saturu un nozīmību izvēlētajā nozarē, izmantojot mūsdienīgus procesu pilnveides scenārijus un metodoloģiju.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti patstāvīgi izvēlas problemātiku un procesu uzlabojumus no reālajiem piemēriem organizācijās, kurās strādā. Studenti darba grupās (4-6 studenti grupā) izvirza projektā sasniedzamo mērķi, veido procesu pilnveides scenārijus, nosaka esošo un nākotnes stāvokli, veic datu analīzi un izvirza hipotēzes cēloņu-secu novērtēšanai, nosaka uzlabojamās jomas u.tml. ar mērķi izstrādāt priekšlikumus noteiktā procesa uzlabojumiem, nosakot ā potenciālu. Darba gaitā studenti izmanto zināšanas par procesu vadības metodēm un instrumentiem.
Literatūra	<p>Pamatliteratūra</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pande P.S., Neuman R.P., Cavanagh R.R. What is Design for Six Sigma? McGraw Hill, 2005 (pieejams caur ORTUS) 2) Lean risinājumi efektīvākam biznesam / S.Babris, H.Kaļķis, J.Mūrnieks, U.Piekuss.- Rīga: Madris, 2016 3) Mērķis: Nepārtraukts uzlabojumu process / Eliyahu M.Goldratt, Jeff Cox / B4B 2017 <p>Papildu literatūra</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) LEAN for Dummies / John Wiley & Sons, Inc / Hoboken / New Jersey 2012 5) Organizāciju efektivitātes modelis / G.Dāvidsone / SIA ODA / 2008 6) The Toyota Way / Jeffrey K.Liker / McGraw-Hill / 2004 7) EFQM Model 2013 / EFQM – Brussels, Belgium, 2014 8) Bicheno, J. (2004) The New Lean Toolbox, PICSIE Books, Buckingham 9) Liker, J.K. & Meier, D. (2006) The Toyota Way Fieldbook, McGraw-Hill, New York 10) Ohno, T. (1988) Toyota Production System, Productivity Press, Portland 11) Rother, M. & Shook, J. (1999) Learning to see, Lean Enterprise Institute, Cambridge 8) Dažādi avoti fīmeklī, atsauces uz tiem lekciju materiālos
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas kvalitātes vadībā, procesu analīzē un vadībā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Procesu vadības pamatprincipi, procesu identifikācija, metožu būtība un atšķirības. Optimizācijas projektu stadijas.	4	6	2	8
Problēmas definējums. Uzlabojuma mērķa definējums kā efektīvs veids atšķirt būtisko un noteikt projekta sākumu.	4	6	2	8
Procesa modelēšanas metodes, SIPOC būtība, modelēšanas veidi un kartēšanas metodes.	4	6	2	8
Problēmas analīze atbilstoši vienai metodei, tās saturs. Procesu analīzes pieejas un soļi.	4	6	2	8
Procesu analīzes rīki. Klientu vēlmju izpētes metodes. Hipotēžu izvirzīšana. Datu definējums un plāna izstrāde.	8	12	4	16

Datu savākšanas un analīzes metodes. Datu analīze un secinājumi.	8	12	4	16
Procesa transformācijas rīki un metodes. TOC pamatprincipi un lietošanas iespējas.	8	12	4	16
Uzlabojumu indikatīvie aprēķini, potenciālais ieguvums. Nākotnes procesa vērtību plūsmas kartēšana.	6	9	3	12
Scenāriju un alternatīvu izpēte, izvēle un ietekmes novērtējums. Uzlabojuma potenciāla aprēķins.	6	9	3	12
Procesa snieguma vadība, indikatori (KPI). Procesa jauda, caurlaide, efektivitātes rādītāji.	6	9	3	12
Optimizācijas projektu plānošana, realizācija, testēšana, rezultātu salīdzinājums, salīdzināšanas metodes.	6	9	3	12
Kopā:	64	96	32	128

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Studenti pārzina un spēj raksturot vadības, atbalsta un pamatdarbības procesus, to specifiku, atšķirības un vadības metodes, prot izmantot iegūtās zināšanas lēmumu pieņemšanā un dažādu efektivitātes un optimizācijas risinājumu izstrādē tipiskās biznesa vides problēmsituācijās.	1) Grupas projekts Nr.1 - Uzņēmuma situāciju analīze. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. 2) Praktiskais darbs.
Studenti spēj sasaistīt biznesa procesus ar dažādām uzņēmumu un biznesa infrastruktūrām un veikt izvēlētajai infrastruktūrai atbilstošu procesu analīzi. Spēj patstāvīgi veikt klientu, piegādātāju un uzņēmuma iekšējo klientu vajadzību un ieguldījumu analīzi, resursu un rīcību izpēti.	1) Grupas projekts Nr.2 - Esošā procesa analīze par procesa secības, izpildītāju, materiālu un informācijas plūsmas, datu u.c. dimensijām. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. 2) Praktiskais darbs.
Studenti pārzina un prot lietot procesu vadības un pilnveides metodes un instrumentus, rīkus, lai īstenotu efektīvu uzņēmuma darbības stratēģiju.	1) Grupas projekts Nr.3 – reāla nākotnes procesa izveide, tā pilnveides potenciāla noteikšana, alternatīvu izvēle, izmaiņu novērtējums un ieguvums, uzlabojumu ieviešanas plāns. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās. 2) Praktiskais darbs.
Studenti spēj lietot pilnveides rīkus, veikt aprēķinus, izvēlēties un lietot metodes, izstrādāt pilnveides priekšlikumus un prezentēt savu viedokli, veicot novērtējumu organizācijā, un izstrādājot atbilstošu procesu vadības modeli.	1) Eksāmens. Tiek vērtēts veikto pilnveides rīku pielietojums, aprēķinu precizitāte un kvalitāte, Izmantotās metodes, māka tās nosaukt, kā arī pati prezentācija un iesniegtais materiāls kā pamatojums grupas lēmumiem par pilnveides priekšlikumiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Grupas projekts – uzdevuma izpilde atbilstoši projekta izstrādes posmam (1., 2., 3.), rezultātu prezentācija.	25
Praktiskais darbs atbilstoši grupas projekta uzdevumam.	25
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	